

Tussenuitspraak Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening nr. 2023-0012

(mr. C.A. Joustra, J.C.H. Kars AAG CERA, mr. R.J.F. Thiessen, F.R. Valkenburg AAG RBA, mr. J. Willeumier, leden en mr. H.C. Dobbelaar-ten Cate, secretaris)

Beroepschrift ontvangen op	3 augustus 2022
Ingediend door	de consument
Tegen	Verbrugge Financieel Advies B.V., gevestigd te Raamsdonkveer, hierna te noemen de tussenpersoon
Datum uitspraak	6 maart 2023
Aard uitspraak	bindend advies
Uitkomst	tussenuitspraak tot het in het geding brengen van nadere informatie over de omvang van de schade

Samenvatting

Zorgplicht, execution only, overlijdensrisicoverzekering. De tussenpersoon heeft op basis van execution only dienstverlening de overlijdensrisicoverzekering van de inmiddels overleden partner van de consument overgesloten. Volgens de consument heeft de tussenpersoon hierbij haar zorgplicht geschonden door niet te wijzen op de noodzaak van (advies over) een partnerverklaring. Anders dan de Geschillencommissie acht de Commissie van Beroep deze klacht gegrond. Partijen worden in de gelegenheid gesteld nadere informatie te verstrekken over de omvang van de schade.

I. De procedure in beroep

- I.1 Bij een op 3 augustus 2022 gedateerd pro forma beroepschrift heeft de consument bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening (hierna: de Commissie van Beroep) beroep ingesteld tegen een uitspraak van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (hierna: de Geschillencommissie) van 5 juli 2022 (dossiernummer [nummer], gepubliceerd onder nummer 2022-0566).
- I.2 Bij een op 26 augustus 2022 ontvangen aanvullend beroepschrift heeft de consument de gronden van beroep geformuleerd.
- I.3 De tussenpersoon heeft een op 21 oktober 2022 gedateerd verweerschrift ingediend.
- I.4 De mondelinge behandeling van dit beroep heeft plaatsgehad op 21 november 2022. De consument is daar verschenen met [naam 2], haar partner, [naam 3], een getuige en haar gemachtigde mr. ing. J.M. Eerkes, verbonden aan Park20 Advocaten. De tussenpersoon werd vertegenwoordigd door gemachtigde mr. S. Groen, senior-jurist beroepsaansprakelijkheid bij de Vereende N.V., [naam 4], hypotheekadviseur en [naam 5], [hoedanigheid] bij de tussenpersoon. Partijen hebben hun standpunt toegelicht en vragen van de Commissie van Beroep beantwoord.

2. De procedure bij de Geschillencommissie

Voor het verloop van de procedure bij de Geschillencommissie verwijst de Commissie van Beroep naar de uitspraak van de Geschillencommissie van 5 juli 2022.

3. De feiten

- 3.1 De Commissie van Beroep gaat uit van de feiten die de Geschillencommissie heeft vermeld in de uitspraak onder 2.1 tot met 2.6. De feiten zijn niet betwist en worden voor zover nodig aangevuld met enkele andere feiten die tussen partijen vaststaan. Kort gezegd gaat het om het volgende.
- 3.2 Op 1 juni 2010 heeft wijlen de heer [voorletters] [achternaam] (hierna: [naam 1]) een hypothecaire geldlening van € 163.000,- afgesloten voor de financiering van zijn woning bij (inmiddels) Florius (een handelsnaam van ABN AMRO Hypotheken Groep B.V.). Tot zekerheid van aflossing heeft [naam 1] een overlijdensrisicoverzekering afgesloten, waarbij hij een pandrecht op de verzekering heeft verstrekt aan Florius. Daarnaast is er een tweede hypotheek gevestigd ten behoeve van de verkoper, Woningcorporatie Stichting [naam 6], omdat [naam 1] op basis van "Slimmer Kopen" een korting op de marktwaarde is verstrekt die bij verkoop moet worden terugbetaald.
- 3.3 De hypothecaire geldlening is naderhand verhoogd en bedroeg uiteindelijk in totaal € 175.000,-. De lening bestond uit drie delen: een bankspaarhypotheek voor een bedrag van € 90.000,-, een aflossingsvrije hypotheek voor een bedrag van € 73.000,- en een annuïteitenhypotheek van € 12.000,-.
- 3.4 [naam 1] is eind 2010 gaan samenwonen met de consument. Zij hebben twee kinderen gekregen. Er is geen sprake van een samenlevingscontract of testament. De woning was uitsluitend van [naam 1].
- 3.5 Eind 2014 heeft de tussenpersoon [naam 1] benaderd om te bezien of de premie van de overlijdensrisicoverzekering lager kon. Naar aanleiding hiervan hebben [naam 1], de consument en de tussenpersoon op 4 november 2014 een "Opdracht tot dienstverlening" ondertekend. Op dit formulier is "Implementatie zonder advies/execution only" en "Overige diensten" aangekruist. Daarbij is vermeld dat het gaat om "oversluiting ORV max € 90000 Florius (ongeacht medische acceptatie)" tegen een tarief van € 250,-.
- 3.6 De tussenpersoon heeft vervolgens een aantal offertes opgevraagd. [naam 1] en de consument hebben gekozen voor de offerte van DELA van 12 november 2014. Daarin offereerde DELA een overlijdensrisicoverzekering van € 160.000,- op de levens van [naam 1] en de consument. DELA schrijft dat de toegestuurde (medische) informatie voor haar aanleiding is een hogere premie te rekenen, namelijk € 28,13 per maand (te vermeerderen met de poliskosten van € 1,14 per maand), in plaats van de originele premie van € 21,79 per maand.
- 3.7 De oude overlijdensrisicoverzekering van [naam 1] kon pas worden beëindigd na verpanding van de nieuwe overlijdensrisicoverzekering aan Florius. [naam 1] en de consument hebben daarvoor op 20 november 2014 een "Overeenkomst pandrecht"

ondertekend. Het betreft een standaardakte van Florius. In deze overeenkomst is Florius tevens aangewezen als eerste begunstigde van de verzekering. De aan deze overeenkomst gehechte partnerverklaring is doorgehaald.

- 3.8 Bij brief van 27 november 2014 heeft DELA aan [naam I] de polis voor de overlijdensrisicoverzekering toegestuurd. De polis bepaalt dat de verzekering loopt van 1 december 2014 tot 1 december 2040. Verder is vermeld dat [naam I] de verzekeringnemer is. De consument en [naam I] zijn als verzekerden onder de polis vermeld. Dit is op de volgende wijze vormgegeven:
- De consument is premieplichtig voor [naam I]. De premie bedraagt € 20,61 per maand;
  - [naam I] is premieplichtig voor de consument. De premie bedraagt € 7,52 per maand.
- 3.9 In de productleeswijzer bij de verzekering is vermeld dat wanneer een verzekerde is overleden, het verzekerde bedrag wordt uitgekeerd aan de begunstigde(n). Dit zijn de persoon of de personen die zijn aangewezen om de uitkering als eerste te ontvangen. Als DELA niet aan hen kan uitkeren, gaat de uitkering naar een volgende begunstigde. Er geldt op grond van de polisvoorwaarden een standaardvolgorde waarvan de verzekeringnemer kan afwijken. [naam I] en de consument hebben van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt. Verder staat in de productleeswijzer dat als de verzekering is verpand, de geldverstrekker als eerste recht heeft op een uitkering.
- 3.10 Art. 9.1 van de polisvoorwaarden bepaalt het volgende:
- “U kunt kiezen wie er recht hebben op een verzekeringsuitkering. Standaard betalen wij het bedrag in deze volgorde aan:
- (1) u;
  - (2) uw echtgenoot, echtgenote, geregistreerde partner of partner met een samenlevingscontract van de notaris op het moment van overlijden;
  - (3) uw wettige en natuurlijke kinderen;
  - (4) uw erfgenamen.”
- En in art. 10.1 is bepaald:
- “U mag de rechten uit deze verzekering verpanden. Na een verpanding kunt u de rechten alleen nog uitvoeren met schriftelijke toestemming van de pandhouder. De pandhouder is meestal de instelling die een lening geeft. De pandhouder heeft als eerste recht op de verzekerde uitkering.”
- 3.11 Op [datum] 2019 is [naam I] overleden. De kinderen van (van de consument en [naam I]) zijn de erfgenamen van [naam I]. De kinderen zijn dus eigenaar van de woning geworden.
- 3.12 Bij brief van 30 april 2019 heeft DELA aan de consument bericht dat zij het verzekerde bedrag (€ 160.000,-) aan Florius zal uitkeren. De verzekering is vervolgens geëindigd.
- 3.13 Florius heeft met de ontvangen uitkering allereerst de aflossingsvrije hypotheek van € 73.000,- afgelost, zodat er nog een bedrag van € 87.000,- resteerde. Vervolgens zijn

ook de annuïteitenhypotheek van € 12.000,- en de bankspaarhypotheek van € 90.000,- afgelost. Bij aflossing van deze laatste hypotheek is gebruik gemaakt van de opgebouwde spaarwaarde. Er resteerde daarna een bedrag van € 194,61 dat is uitgekeerd aan de consument.

4. De klacht en de uitspraak van de Geschillencommissie

4.1 De consument heeft betaling van schadevergoeding van € 160.000,- (subsidiair € 73.000,-) gevorderd, te vermeerderen met de wettelijke rente. Zij heeft gesteld dat de tussenpersoon bij het oversluiten van de overlijdensrisicoverzekering in 2014 had moeten wijzen op de noodzaak van een partnerverklaring, althans op de noodzaak om hierover nader te adviseren. Als er een partnerverklaring zou zijn afgesloten, zou na het overlijden van [naam 1] de uitkering kortstondig in het vermogen van de consument zijn gevloeid, waarna deze zou zijn aangewend voor de aflossing van de hypotheek bij Florius. Zij zou vervolgens een vordering op haar kinderen hebben verkregen ter grootte van € 160.000,-. Die vordering is zij misgelopen.

4.2 De Geschillencommissie heeft de vordering van de consument afgewezen. Voor zover hier relevant heeft zij overwogen dat uit de persoonlijke situatie van [naam 1] niet kan volgen dat de tussenpersoon verantwoordelijk is voor het ontbreken van een partnerverklaring. De aanleiding voor en in steek van het oversluiten was gelegen in de wens om te komen tot een verlaging van de premie. Dit is door de tussenpersoon gerealiseerd. De Geschillencommissie is van oordeel dat uit die achtergrond ook niet kan volgen dat de tussenpersoon gehouden was om te wijzen op de noodzaak van (advies over) een partnerverklaring.

5. De beoordeling van het beroep

- 5.1 Deze zaak draait om het feit dat in 2014 niet is geadviseerd over de mogelijkheid om een partnerverklaring te ondertekenen. Een partnerverklaring bij een overlijdensrisicoverzekering houdt – samengevat weergegeven – het volgende in.
- Indien sprake is van een hypothecaire geldlening ten behoeve van de aankoop van een woonhuis in combinatie met een overlijdensrisicoverzekering, worden de rechten uit de verzekeringspolis veelal verpand aan de bank die de hypotheek verstrekt, die vervolgens zichzelf als eerste begunstigde aanwijst. Dit brengt mee dat bij het overlijden van een van de (verzekerde) partners de verzekeringsuitkering rechtstreeks aan de hypotheekverstrekker wordt overgemaakt.
  - Alle erfgenamen profiteren van deze gang van zaken omdat door de uitkering aan de hypotheekverstrekker de hypothecaire lening geheel of gedeeltelijk wordt afgelost waardoor het woonhuis (gedeeltelijk) vrij van hypotheek wordt. Wanneer het niet de bedoeling is dat (al) de erfgenamen profiteren van de uitkering, kan – met goedvinden van de hypotheekverstrekker – bij het sluiten van de overlijdensrisicoverzekering worden gekozen voor een partnerverklaring.
  - Is er sprake van een partnerverklaring, dan wordt de partner aangemerkt als eerste begunstigde onder de polis. De verzekeraar keert dan uit aan de langstlevende partner en niet aan de hypotheekverstrekker. De langstlevende partner dient met de uitkering direct de hypothecaire geldlening af te lossen. Daartoe wordt door de begunstigde partner aan de verzekeraar schriftelijk opdracht gegeven om de

uitkering uit hoofde van de verzekering aan te wenden voor de aflossing van de hypothecaire geldlening.

- Bij een partnerverklaring komt de uitkering niet ten goede aan de (overige) erfgenamen, maar uitsluitend aan de partner. Omdat met de verzekeringsuitkering het – in de nalatenschap vallende – woonhuis (gedeeltelijk) wordt afgelost, kan de langstlevende partner een vordering op de (overige) erfgenamen ter grootte van hun erfdelen verkrijgen.

Kon de tussenpersoon volstaan met execution only?

- 5.2 De consument neemt het standpunt in dat de tussenpersoon in dit geval niet had kunnen volstaan met dienstverlening op basis van *execution only*. Omdat de tussenpersoon op de hoogte was van de situatie van de consument en [naam I] had het op zijn weg gelegen de bemiddeling op te schalen naar advies. Er had dan kunnen worden onderzocht of de ondertekening van een partnerverklaring in dit geval zinvol zou zijn geweest.
- 5.3 Deze klacht slaagt. De tussenpersoon heeft niet weersproken dat zij voldoende op de hoogte was van de situatie van de consument en [naam I] om te begrijpen dat er voor de consument geen financiële voorzieningen waren getroffen in het geval dat [naam I] zou komen te overlijden. Bij de tussenpersoon was bekend dat de woning eigendom van [naam I] was, dat er geen sprake was van een huwelijk, geregistreerd partnerschap of samenlevingscontract en dat [naam I] geen testament had laten opmaken waarin hij een voorziening voor de consument had getroffen ter zake van de woning, terwijl de consument wel zou gaan meebetalen aan de overlijdensrisicoverzekering die met het oog op de aflossing van de hypothecaire geldlening was aangegaan.
- 5.4 Verder is van belang dat het in dit geval niet uitsluitend ging om het ‘kaal’ oversluiten van de verzekering. Het moge zo zijn dat de wens voor een lagere premie de directe aanleiding was voor het oversluiten van de verzekering, maar er zijn bij het oversluiten ook andere wijzigingen doorgevoerd. De oude verzekering had geen betrekking op de consument omdat zij ten tijde van het sluiten daarvan nog niet samenwoonde met [naam I]. [naam I] was onder de oude verzekering dan ook de verzekeringnemer en de enige verzekerde. De nieuwe verzekering werd evenwel ook afgesloten op het leven van de consument. Dit had voor de tussenpersoon aanleiding moeten zijn om aan de orde te stellen of de consument en [naam I] nadere advisering zouden willen ontvangen over de vraag of de wijze waarop het verzekerd bedrag bij overlijden tot uitkering zou komen passend was bij de situatie waarin de consument en haar partner verkeerden.
- 5.5 Naar het oordeel van de Commissie van Beroep is de tussenpersoon dus tekortgeschoten door niet de mogelijkheid tot nadere advisering aan de orde te stellen. De Commissie van Beroep acht aannemelijk dat de consument en [naam I] zouden hebben gekozen om nader geadviseerd te worden als de tussenpersoon aan de orde had gesteld dat de financiële situatie van de consument na eventueel overlijden van [naam I] mogelijk onvoldoende zou zijn geregeld met het enkel oversluiten van de overlijdensrisicoverzekering tegen een lagere premie.

Zou een redelijk handelend en redelijk bekwaam tussenpersoon geadviseerd hebben om een partnerverklaring te tekenen?

- 5.6 De volgende vraag die moet worden beantwoord, is of een redelijk handelend en redelijk bekwaam tussenpersoon een overlijdensrisicoverzekering met een partnerverklaring ten behoeve van de consument zou hebben geadviseerd.
- 5.7 De Commissie van Beroep beantwoordt deze vraag bevestigend. Als er een overlijdensrisicoverzekering met een partnerverklaring zou zijn gesloten, zou de mogelijkheid zijn geopend dat de consument na het overlijden van [naam I] de woning had kunnen overnemen van de kinderen. Immers, met een partnerverklaring zou de consument een vordering uit ongerechtvaardigde verrijking op de kinderen hebben verkregen ter hoogte van de verzekeringsuitkering. Ook is denkbaar dat [naam I] en de consument – na advisering door de tussenpersoon in het kader van de partnerverklaring – zouden hebben besloten aanvullende afspraken te maken op grond waarvan de consument verhaal zou hebben op de kinderen. De consument was in dat geval in een betere financiële situatie komen te verkeren, waarbij zij de woning van de kinderen had kunnen kopen en de verschuldigde koopprijs (gedeeltelijk) had kunnen voldoen tegen het ‘wegstrepen’ van de vordering op de kinderen.
- 5.8 In de huidige situatie zijn de kinderen eigenaar geworden van een woonhuis vrij van hypotheek. De consument woont met haar (nog minderjarige) kinderen in deze woning. Deze situatie heeft als bezwaar dat de consument voor haar woonsituatie volledig afhankelijk is van haar kinderen, wat wellicht in de toekomst tot problemen zou kunnen leiden. Als de consument en [naam I] goed waren geadviseerd, zou – zo acht de Commissie van Beroep aannemelijk – de consument hebben gekozen voor een verzekeringsovereenkomst met een partnerverklaring.
- 5.9 De tussenpersoon heeft verder aangevoerd dat de consument in het door haar geschetste scenario geen rekening heeft gehouden met het feit dat zij schenk- en/of erfbelasting had moeten betalen over de verzekeringsuitkering omdat er geen samenlevingsovereenkomst was. De tussenpersoon is van mening dat niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor kruislingse premiebetaling, omdat niet is uitgesloten dat de kosten van de verschuldigde premie juridisch ten laste van de gemeenschappelijke kosten van de huishouding kwamen.
- 5.10 De Commissie van Beroep is van oordeel dat deze stelling niet opgaat. De consument zou geen schenk- en/of erfbelasting zijn verschuldigd omdat zij de verzekeringsuitkering rechtstreeks van de verzekeraar zou hebben ontvangen en het hier gaat om een verzekeringsovereenkomst met kruislingse premiebetaling. Partijen zijn niet in gemeenschap van goederen getrouwd en er is ook anderszins geen sprake van een gemeenschappelijk vermogen. Het is wellicht denkbaar dat er anderszins belasting zou zijn geheven over de uitkering (bijvoorbeeld vermogensrendementsbelasting), maar de tussenpersoon heeft niet voldoende gemotiveerd toegelicht dat een redelijk handelend en redelijk bekwaam tussenpersoon geen partnerverklaring zou hebben geadviseerd in verband met de mogelijke belastingheffing.

Zou [naam 1] hebben meegewerkt aan een partnerverklaring?

- 5.11 De tussenpersoon heeft verder aan de orde gesteld dat uit niets blijkt dat [naam 1] een partnerverklaring zou hebben gewild. De consument heeft deze stelling betwist.
- 5.12 Naar het oordeel van de Commissie van Beroep komt het voor risico van de tussenpersoon dat achteraf niet meer met zekerheid is vast te stellen welke keuze [naam 1] zou hebben gemaakt. Deze situatie is immers ontstaan als gevolg van het nalaten van de tussenpersoon om de mogelijkheid van een partnerverklaring ter sprake te brengen. Daarbij komt nog het volgende. Uit het feit dat de consument en [naam 1] in 2014 ten behoeve van de aflossing van de aan [naam 1] toebehorende woning een overlijdensrisicoverzekering op beide levens hebben gesloten, volgt dat zij het belangrijk vonden dat de woning zou kunnen worden behouden als één van beiden zou komen te overlijden. Dit wijst erop dat (ook) bij [naam 1] sprake was van een wens of een door hem gevoelde verplichting jegens de consument, de moeder van zijn kinderen, om haar in de gelegenheid te stellen zo lang als gewenst in de woning te blijven wonen indien hij vroegtijdig zou komen te overlijden. Met behulp van de partnerverklaring had hij dat doel kunnen bereiken. Aldus zou de – alleszins gebruikelijke – situatie hebben kunnen ontstaan waarin de consument de eigenaar van de woning zou zijn, welke woning de kinderen na haar overlijden zouden kunnen erven.
- 5.13 Kortom, de Commissie van Beroep acht het aannemelijk dat [naam 1] zou hebben meegewerkt aan de partnerverklaring waardoor de consument de woning in eigendom zou hebben kunnen verkrijgen.

Zouden de hypotheekverstrekkers hebben ingestemd met een partnerverklaring?

- 5.14 De tussenpersoon heeft aangevoerd dat het niet aannemelijk is dat Florius zou hebben ingestemd met de partnerverklaring. Naar het oordeel van de Commissie van Beroep heeft de tussenpersoon deze stelling onvoldoende onderbouwd. Weliswaar loopt een hypotheekverstrekker in het geval van een partnerverklaring een – uiterst klein – risico dat de verzekeringsuitkering niet wordt aangewend voor aflossing van de hypothecaire geldlening, maar dit betekent nog niet dat Florius de partnerverklaring niet zou hebben willen accepteren. Uit de stukken blijkt immers dat bij het aanvraagformulier van Florius (standaard) een partnerverklaring was gevoegd, die in dit geval door de tussenpersoon was doorgehaald. Dit wijst erop dat Florius in beginsel bereid was een partnerverklaring te accepteren. De enkele omstandigheid dat de eerste overlijdensrisicoverzekering geen partnerverklaring omvatte en er bij de nieuwe verzekering dus sprake zou zijn geweest van – iets – ongunstigere voorwaarden voor de hypotheekverstrekker, maakt dit in de gegeven omstandigheden niet anders.
- 5.15 Ook voor de toestemming van de tweede hypotheekgever, Stichting [naam 6], geldt dat de tussenpersoon onvoldoende gemotiveerd heeft waarom het aannemelijk is dat deze niet had willen instemmen. Een partnerverklaring is immers in het algemeen omkleed met zoveel waarborgen dat het vrijwel zeker is dat met de uitkering de hypothecaire geldlening zal worden afgelost. Tegen deze achtergrond had het op de

weg van de tussenpersoon gelegen om meer concreet te stellen waarom Stichting [naam 6] in dit geval niet zou willen meewerken.

Tussenconclusie

- 5.16 De tussenconclusie is dat de tussenpersoon tekort is geschoten door niet aan de orde te stellen dat de consument en [naam 1] de dienstverlening zouden kunnen opschalen in verband met de financiële positie van de consument in het geval [naam 1] zou komen te overlijden. Een redelijk handelend en redelijk bekwaam tussenpersoon had in dit geval de ondertekening van een partnerverklaring behoren te adviseren. Nu dit is nagelaten, is de tussenpersoon aansprakelijk voor de schade die de consument heeft geleden als gevolg van deze nalatigheid.

Wat is de omvang van de schade?

- 5.17 De tussenpersoon dient de schade te vergoeden die de consument heeft geleden als gevolg van het tekortschieten door de tussenpersoon. De te vergoeden schade moet worden begroot door een vergelijking te maken tussen de werkelijke situatie waarin de consument zich nu bevindt, en de hypothetische situatie waarin zij zich zou hebben bevonden indien er een partnerverklaring was ondertekend.
- 5.18 Voor de huidige situatie geldt het volgende. Vast staat dat de hypothecaire geldlening is afgelost met de uitkering uit de overlijdensrisicoverzekering en het al opgebouwde vermogen in de bankspaarhypotheek. De consument, althans haar kinderen, behoeven geen rente of aflossing meer te betalen, maar uitsluitend nog de vaste lasten zoals verzekeringen en belastingen. De consument is echter geen eigenaar van de woning.
- 5.19 Over de hypothetische situatie dat er een partnerverklaring zou zijn afgesloten, heeft de consument het volgende aangevoerd. Ook met een partnerverklaring zou de hypothecaire geldlening zijn afgelost. De consument had in dat geval echter een vordering van € 160.000,- op haar kinderen gehad. Zij zou de woning van de kinderen hebben kunnen kopen tegen – kort gezegd – het wegstrepen van de schuld van de kinderen plus het afsluiten van een aanvullende hypothecaire geldlening. Tijdens de mondelinge behandeling in beroep heeft zij te kennen gegeven dat zij daarvoor al het een en ander in gang had gezet, maar toen aanliep tegen het probleem dat er geen partnerverklaring was.
- 5.20 Als de tussenpersoon zou worden veroordeeld tot betaling van € 160.000,- aan de consument, is denkbaar dat de kinderen daardoor (indirect) worden bevoordeeld. Dit betekent echter niet dat de consument geen schade heeft geleden en/of dat de tussenpersoon geheel of ten dele moet worden ontslagen van haar verplichting de schade te vergoeden. Uitsluitend indien de consument zelf zou worden bevoordeeld, zou er aanleiding bestaan daarmee rekening te houden bij de vaststelling van de omvang van de schade.
- 5.21 De tussenpersoon heeft aangevoerd dat de consument onvoldoende heeft onderbouwd dat zij haar plan om de woning van de kinderen over te nemen, daadwerkelijk ten uitvoer had kunnen leggen als er een partnerverklaring zou zijn

ondertekend. Volgens de tussenpersoon is het de vraag of de kantonrechter toestemming zou hebben gegeven voor deze transactie met de (minderjarige) kinderen van de consument, of de consument gezien de (voor de tussenpersoon onbekende) marktwaarde van de woning financiering zou kunnen krijgen voor de overname van de woning en in hoeverre de tweede hypotheek van Stichting [naam 6] de transactie zou hebben kunnen verhinderen.

- 5.22 De Commissie van Beroep zal de consument in de gelegenheid stellen alsnog te reageren op deze stellingen van de tussenpersoon. Omdat de consument aan haar vordering ten grondslag heeft gelegd dat het haar bedoeling was om de woning van de kinderen te kopen, is van belang dat wordt vastgesteld dat zij dat daadwerkelijk zou kunnen doen, indien er een partnerverklaring aanwezig was geweest. Verder dient de consument toe te lichten in hoeverre zij voordelen geniet van het feit dat de verzekeringsuitkering rechtstreeks aan Florius is betaald. Eventuele voordelen dienen in mindering te worden gebracht op de door de tussenpersoon te betalen schadevergoeding. De tussenpersoon heeft in dit verband bijvoorbeeld gewezen op het feit dat de consument op dit moment in een aflossingsvrije woning woont en in dat opzicht geen woonlasten heeft, terwijl de overige aan de woning verbonden kosten ten laste van de nalatenschap komen.
- 5.23 De tussenpersoon heeft ook nog aangevoerd dat met de verzekeringsuitkering aanvankelijk alleen het leningdeel van € 73.000,- is afgelost en dat daarna is besloten met het restantbedrag ook de overige leningdelen af te lossen. Het is voor de Commissie van Beroep niet duidelijk waarom deze omstandigheid van invloed zou kunnen zijn op de omvang van de schade. Afgezien van de verpanding, kwam de verzekeringsuitkering op grond van de toepasselijke verzekeringsvoorwaarden immers hoe dan ook niet ten goede aan de consument omdat zij geen echtgenoot, geregistreerd partner of partner met een samenlevingscontract was.
- 5.24 Kortom, de consument zal in de gelegenheid worden gesteld om de omvang van de schade nader te onderbouwen en om te reageren op de desbetreffende stellingen van de tussenpersoon. De tussenpersoon mag daarop vervolgens reageren.

Is er sprake van eigen schuld van de consument?

- 5.25 De tussenpersoon heeft een beroep gedaan op eigen schuld van de consument. Volgens de tussenpersoon had van de consument kunnen worden verlangd dat zij de ontvangen stukken, waaronder de partnerverklaring, aandachtig zou doorlezen en daarover zo nodig kritische vragen zou stellen. Zij had op basis van de productleeswijzer van Florius kunnen weten dat de uitkering vanwege de verpanding rechtstreeks naar Florius zou gaan.
- 5.26 Naar het oordeel van de Commissie van Beroep gaat het beroep op eigen schuld van de consument niet op. Van de consument kan weliswaar worden verlangd dat zij de contractdocumentatie aandachtig doorleest, maar dit gaat niet zo ver dat zij op basis van de toegezonden stukken vragen had moeten stellen over de doorgehaalde partnerverklaring. De omstandigheid dat in de productleeswijzer staat dat de

verzekeringuitkering rechtstreeks naar de hypotheekverstrekker zou gaan, hoeft voor een oplettende consument geen nadere vragen op te roepen.

Slotsom

5.27 De slotsom is dat de klacht van de consument gegrond is. De tussenpersoon is aansprakelijk voor de schade die de consument heeft geleden doordat zij niet is geadviseerd om een partnerverklaring te ondertekenen. Partijen worden in de gelegenheid gesteld zich uit te laten over de omvang van de schade. Vervolgens zal de Commissie van Beroep een beslissing geven over de omvang van de schade.

6. De beslissing

De Commissie van Beroep:

- stelt de consument in de gelegenheid om binnen vier weken na deze uitspraak de omvang van haar schade nader toe te lichten en om te reageren op de stellingen van de tussenpersoon daarover;
- stelt de tussenpersoon in de gelegenheid om te reageren op de nadere toelichting van de consument, binnen vier weken na ontvangst van die toelichting.